



ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

ใบความรู้

อักษรควบกล้ำ

อักษรควบกล้ำ (คำควบกล้ำ) หมายถึง พยัญชนะสองตัวเขียนเรียงกันอยู่ต้นพยางค์ และใช้สระเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวกัน เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์นั้นจะผันเป็นไปตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า

อักษรควบ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. **อักษรควบแท้** คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ควบกล้ำอยู่ในสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านจะออกเสียงพยัญชนะทั้ง 2 ตัวพร้อม ๆ กันเสียงพยัญชนะควบกล้ำแท้ในภาษาไทยจะอยู่ได้ในตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น และพยัญชนะตัวที่ 2 จะต้องเป็น ร ล ว เท่านั้น ได้แก่

1. กร อาทิ กราน เกรง กรุง กร่าง ฯลฯ
2. กล อาทิ กลม กลิ้ง กลาก กลอก กลุ้ม ฯลฯ
3. กว อาทิ กว้าง กวาง แกว้าง ไกว ฯลฯ
4. ขร อาทิ ขริบ ขริ้ว ขรุขระ ขริ้ม ฯลฯ
5. ขล อาทิ ขลั่ง ขลုပ် ขลิบ ไชหลง ฯลฯ
6. ขว อาทิ ขวาง ขวาน แหวง ขว้าง ฯลฯ
7. คร อาทิ ครอง ครอบคร้ว ครองแครง โครมคราม ฯลฯ
8. คล อาทิ คลอง เคลิบเคลิ้ม เคลือบแคลง โคลงเคลง ฯลฯ
9. คว อาทิ ความ ความ ควัน เคว้งคว้าง ฯลฯ
10. ตร อาทิ ตรง ตริ ตรู ตรู๋ เตรียม ฯลฯ
11. พร อาทิ ไปร่ง ปราง ปรุ ปรุง เปรี้ยว ฯลฯ
12. ปล อาทิ ปลา ปลง ปลุก เปล่า เปล ปลิด ฯลฯ
13. พร อาทิ พราน พริ้ง เพรง โพรง แพร ฯลฯ
14. พล อาทิ พलग พลบ เพลง เพลิดเพลิน ฯลฯ

2. **อักษรควบไม่แท้** คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ควบกล้ำอยู่ในสระตัวเดียวกัน และพยัญชนะตัวที่ 2 จะเป็น ร เท่านั้น เวลาอ่านจะออกเสียงได้เป็น 2 แบบ คือ

2.1 อ่านออกเสียงเพียงพยัญชนะตัวแรกเพียงตัวเดียว อาทิ

จริง	อ่านว่า	จิง
สร้าง	อ่านว่า	ส้าง
เสริม	อ่านว่า	เสิม
ไซร์	อ่านว่า	ไซ้
เศร้า	อ่านว่า	เส้า

2.2 อ่านออกเสียงเป็นพยัญชนะตัวอื่นไป เฉพาะในกรณีที่ ท ควบกับ ร จะออกเสียงเป็น ซ แทนที่ อาทิ เช่น

ไทร	อ่านว่า	ไซ
ทราบ	อ่านว่า	ซาบ
โตรม	อ่านว่า	ซุด
แทรก	อ่านว่า	แซก

หมายเหตุ สำหรับพยัญชนะควบกล้ำแท้ที่ไทยเรารับมาจากภาษาอื่นก็มีอีกหลายตัว อาทิ **ทร พร ฟล ดร บร บล** นักเรียนสามารถค้นหาได้จากพจนานุกรม

ต่อไปนี่ลองมาทำความคุ้นเคยกับคำควบกล้ำกันดีกว่า



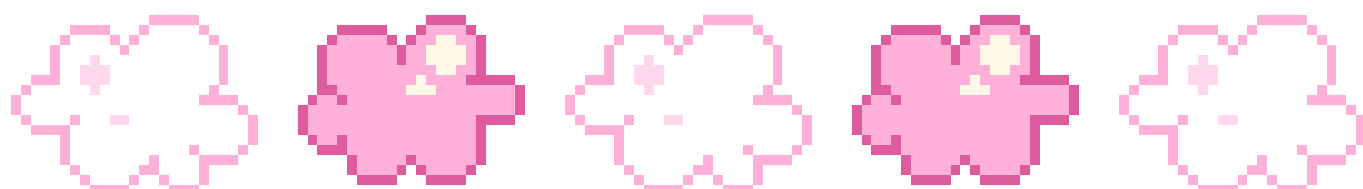
ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 1 ส่วนประกอบของคำ

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถบอกส่วนประกอบของคำควบกล้ำได้
 คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกส่วนประกอบของคำที่กำหนดให้ลงในช่องว่าง
 (ข้อละ 1 คะแนน)

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	ตัวสะกด
ตัวอย่าง เกรง	กร	เ -	ง
1. กรอบ			
2. ตรง			
3. ปรับ			
4. ครก			
5. คราง			
6. กราบ			
7. กริ่ง			
8. โปรด			
9. กรุง			
10. พร้อม			



ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 2 ฝึกอ่านคำ

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำควบกล้ำได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนฝึกอ่านคำ ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “อ่านได้” สำหรับคำที่อ่านได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย ✗ ในช่อง “อ่านไม่ได้” สำหรับคำที่อ่านไม่ได้หรืออ่านได้ไม่ชัดเจน (ข้อละ 1 คะแนน)

คำที่	คำ	อ่านได้	อ่านไม่ได้
1	กราบ		
2	ขรุขระ		
3	ครอบครัว		
4	ตริตรอง		
5	ปรับปรุง		
6	เกลียด		
7	ฉลาด		
8	คลาน		
9	กว้าง		
10	ขวาน		
11	คว่ำ		
12	เปลี่ยว		
13	ผลีผลาม		
14	พลาดพลั้ง		
15	แพรวพราว		

บันทึกการอ่าน

คำทั้งหมด 15 คำ อ่านได้คำ อ่านไม่ได้ คำ



ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 3 ควบแท้ควบไม่แท้

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถจำแนกอักษรควบแท้และอักษรควบไม่แท้ได้
คำชี้แจง แยกอักษรควบต่อไปนี่ให้ถูกต้อง (ข้อละ 1 คะแนน)

ผลุบโผล่

ทรัพย์สิน

เกลือกกลิ้ง

เศรษฐี

ปราบปราม

ตระเตรียม

ทรวดทรง

นกอินทรี

เสริมสร้าง

ปล้ำปลึง

อักษรควบแท้	อักษรควบไม่แท้
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.



ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 4 ผิดหรือถูก

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถเขียนคำควบกล้ำได้

คำชี้แจง ชีดเส้นใต้คำที่เขียนผิด แล้วเขียนคำที่ถูกต้องใน
(ข้อละ 1 คะแนน)

1. เราเรียกผู้ที่ทำหน้าที่เลี้ยงช้างว่า ความช้าง
2. เขาตะโกนก้องว่า เป็นผู้ชายต้องมีสักสี่
3. พี่นพิถนนสายนี้ชู่ขะมาก
4. บ้านหลังนี้ชู่โตโฮมมาก
5. แดงเป็นเด็กค่อนข้างแควว่องไว
6. แม่กำลังทอดปลาอินชี่ให้น้อง
7. ครอบครัวของเขาไปไหว้พระที่วัดส้อยทอง
8. เด็กดีไม่ควรพูดจกับกอก
9. นกนางเขนทำรังอยู่บนต้นไซ
10. น้องของฉันชอบทานข้าวเกียบกึ่ง





ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 5 คู่ฉันอยู่ไหน

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถเขียนคำควบกล้ำได้

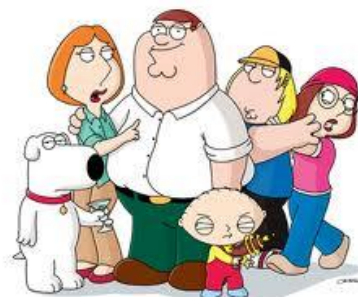
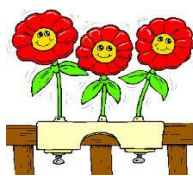
คำชี้แจง โยงคำให้ได้ความหมายแล้วเขียนคำที่โยงลงในช่องว่าง
(ข้อละ 1 คะแนน)

จับคู่โยงคำ

เขียนคำที่โยงลงในช่องว่าง

กล้าม	เกลียว
กลม	กลุ่ม
กลัด	เนื้อ
เกล็ด	กลาง
ซิด	ปลา
กลบ	ไถ่
เกลียด	ตาหนู
ศูนย์	เกลื่อน
เม็ดมะกล่ำ	ซัง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....





ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 6 เติมคำทำความเข้าใจ

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถเขียนคำควบกล้ำได้

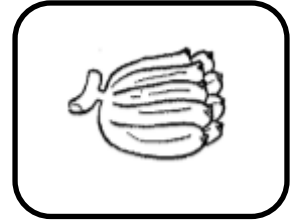
คำชี้แจง เขียนคำควบแท้ลงในช่องว่างใต้รูป (ข้อละ 1 คะแนน)



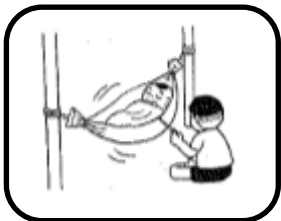
1.ดิน



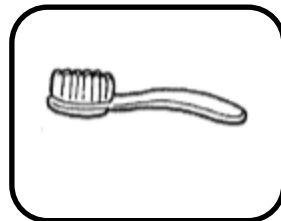
2.พุทธรูป



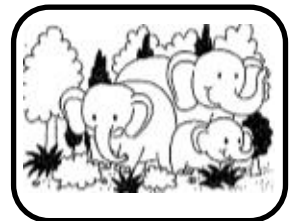
3.น้ำว่า



4. ไกว



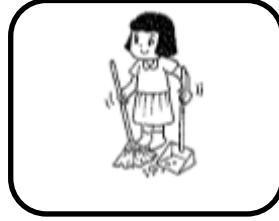
5.สีฟัน



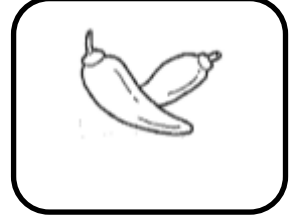
6.ช้าง



7. มวย.....



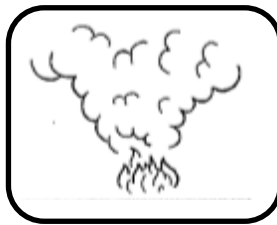
8.บ้าน



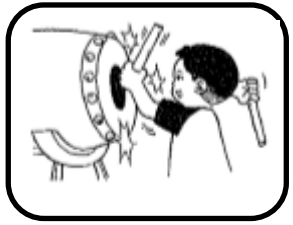
9.ขี้หนู



10. เสือ



11.ไฟ



12. ตี.....





ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ

ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

แบบฝึกที่ 7 แต่งเรื่องจากคำ

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถใช้คำควบกล้ำเขียนเรื่องให้ได้ใจความและถูกต้องได้
คำชี้แจง นำคำที่กำหนดให้เขียนเรื่องให้ได้ใจความพร้อมตั้งชื่อเรื่อง

พรวนดิน ไกวเปล กวาดบ้าน พริกชี้หนู ควั่นไฟ

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....





ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ	
ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ	แบบฝึกที่ 8 ฝึกอ่านเรื่อง

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถอ่านเรื่องที่มีคำควบกล้ำได้

คำชี้แจง อ่านเรื่องที่กำหนดให้ให้ผู้ปกครองฟังเป็นการบ้านแล้วให้ผู้ปกครองให้คะแนน

เรื่อง กะปืดช่วยฝึกคิด



นกกระจาบหนึ่งตัว

บ้านชิดติดกันด้วย

โธ่ง! โธ่ง! เสียงหมาน้อย

มันกลัวสั้นงังก

กะปืด กะปืด จำ

กะปืดวิ่งเข้าไป

นกน้อยหัวเราะขำ

จึงอยากอยู่ใกล้ชิด

กะปืดเจ้าไหว้เป็น

หมูปิ้งห้าชิ้นกอง

หมูปิ้งห้าชิ้นนั้น

กะปืดกินทั้งสิ้น

บินไปทั่วหมู่บ้านสวย

ใกล้ลำห้วยดูสวยงาม

มันเฝ้าคอยตักทายนก

เมื่อเห็นนกบินมาใกล้

เสียงแม่ค้าเรียกทันใด

แม่ค้าให้หมูปิ้งกิน

หมาตัวดำชื่อกะปืด

ดูกะปืดทำอะไร

นกนั้นเห็นเพราะเฝ้ามอง

กะปืดลองชิมทันที

กินไวพลันเหลือหนึ่งชิ้น

หมูสี่ชิ้นคงอ้วนาน



บันทึกการอ่าน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

อ่านได้ คะแนน

ลงชื่อ ผู้ปกครอง





แบบทดสอบหลังเรียน
ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่าน การเขียน คำควบกล้ำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชุดที่ 1 เรื่อง อักษรควบกล้ำ

ชื่อ เลขที่ ชั้น


คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 15 นาที ให้นักเรียน
กาเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง (จำนวน 10 ข้อ
ข้อละ 1 คะแนน)

1. ประโยคต่อไปนี้มีคำควบแท้กี่คำ “คนไทยรักความสงบ แต่เมื่อถึงคราวที่มี
ศึกสงครามต้องสู้รบ คนไทยก็ไม่หวาดหวั่นและไม่ขลาดกลัว”

ก. 2 คำ	ข. 3 คำ
ค. 4 คำ	ง. 5 คำ
2. คำควบกล้ำในข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น

ก. ความรู้	ข. ทรามวัย
ค. กวาดบ้าน	ง. ครอบครั้ว
3. ข้อใดไม่ใช่อักษรควบชนิดเดียวกับ คำว่า “อินทรี”

ก. ทรามวัย	ข. กองทราย
ค. กว่างไกล	ง. สร้างสรรค์
4. ทุกข้อมีอักษรควบแท้ยกเว้นข้อใด

ก. บ้านของเขาอยู่ไม่ไกลจากโรงเรียน	
ข. คุณครูตรวจการบ้านนักเรียน	
ค. กวางตัวผู้จะมีเขาสวยงาม	
ง. วัดแห่งนี้ทรุดโทรมมาก	





5. ข้อใดใช้อักษรควบต่างจากข้ออื่น

ก. ความกลัว

ข. เศร้าโศก

ค. ขวางกั้น

ง. กราบ

6. ข้อใดเป็นอักษรควบชนิดเดียวกับ คำว่า “พริ้ง”

ก. คราม

ข. สร้าง

ค. เศร้า

ง. จริง

7. อักษรควบในข้อใดต่างจากข้ออื่น

ก. ไชรี

ข. เศร้า

ค. สร้าง

ง. เคราะห์

8. ข้อใดเป็นคำที่ใช้อักษรควบแท้ทุกคำ

ก. เศร้าซึ้ง ครอบครั้ว ปราบปราม

ข. ทрудโทรม ครึกครื้น ขวากหนาม

ค. กรองน้ำ ควันไฟ พร้อมเพรียง

ง. เรื่องจริง หาดทราย ศรีทธา



9. ข้อใดมีคำที่ใช้อักษรควบแท้มากที่สุด

ก. ขวัญเจ้าเอยเจ้าพระยาขวัญหล้าแหล่ง

ข. ชื่นบานแข่งขวัญฟ้าอ้ออัปสร

ค. เชิญขวัญชมชื่นใจในสาคร

ง. ฟังเพลงกลอนกล่อมขวัญบรรเลงเอย

10. ประโยคใดไม่มีคำควบกล้ำ

ก. วิทยาเปรียบด้วยกำลังเหมาะ

ข. สุจริตคือเกราะกำบังได้

ค. ปัญญาคืออาวุธยุทธวิชัย

ง. สติไซรัคมพลยุทธนา

